

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
DE SCHAKEL, ARUBA (PRIMAIR ONDERWIJS)**

School : De Schakel
Plaats : ARUBA
BRIN-nummer : 28KJ
Onderzoeksnummer : 107938

Datum schoolbezoek : 2 oktober 2008
Datum vaststelling : 24 november 2008

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 KWALITEITSPROFIEL.....	7
3 BESCHOUWING	9
4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	13

1 INLEIDING

Op 2 oktober 2008 bezocht de Inspectie van het Onderwijs basisschool De Schakel op Aruba in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kernindicatoren van een aantal kwaliteitsaspecten, op grond van het door de inspectie gehanteerde toezichtkader primair onderwijs 2005.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om kernindicatoren die betrekking hebben op het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

In de brochure 'Toezichtkader PO 2005' vindt u achtergrondinformatie over de indicatoren die de inspectie bij haar toezicht in ogenschouw heeft genomen. U kunt deze brochure downloaden van de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alleen de kernindicatoren te onderzoeken maar meer indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan diverse documenten ingestuurd die dekkend zijn voor alle door de inspectie onderzochte kwaliteitsaspecten. Op grond van de gegevens uit deze documenten heeft de inspectie intensieve gesprekken gevoerd met functionarissen binnen de school, zoals met de directeur, de bouwcoördinatoren en een tweetal leden van de Schakelraad. Omdat het toetsingskader van de inspectie is geactualiseerd en op onderdelen verschilt met het kader uit het inspectierapport van 2004, besloot de inspectie toch alle kernindicatoren te onderzoeken.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.

- Schoolbezoek, waarbij in vier groepen (1/2, 4/5, 6 en 8) de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en wereldoriëntatie.
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de kernindicatoren gesprekken gevoerd met de directeur en de bouwcoördinatoren.
- Op uw school zijn verder gesprekken gevoerd met leraren, leerlingen en leden van de Schakelraad.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directeur en het team. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van De Schakel (primair onderwijs)

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.				●
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.			●	
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				●

Leerstofaanbod	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.				●
3.4 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.				●
3.5 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
3.6 De leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			●	

Tijd	1	2	3	4
4.4 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	
4.5 De school stemt de hoeveelheid tijd voor leren en onderwijzen bij Nederlandse taal en rekenen en wiskunde af op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	

Pedagogisch handelen	1	2	3	4
5.3 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.				●

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Afstemming	1	2	3	4
7.1 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.				●
7.3 De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●
8.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau.			●	

Sfeer op school	1	2	3	4
9.3 De ouders/verzorgers tonen zich betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				●

Begeleiding	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				●

Zorg	1	2	3	4
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				●
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.				●
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.				●

Resultaten	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		

Ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			●		

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Schakel op Aruba en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken.

3.1 Uitgangssituatie

De Schakel in Oranjestad op Aruba is een basisschool met 252 leerlingen die zijn verdeeld over 11 groepen. Aan de school is een peutergroep met 20 leerlingen verbonden en het Schakel College waar met ingang van 1 augustus 2008 23 leerlingen zijn gestart met het eerste leerjaar voortgezet onderwijs. Er is sprake van een diverse leerlingenpopulatie, die bestaat uit Nederlandse leerlingen die voor kortere periode (ongeveer drie jaar) de school bezoeken, Nederlandse leerlingen die hun volledige basisschoolloopbaan doorlopen op basisschool De Schakel, leerlingen uit gemengde gezinnen, waar thuis niet altijd Nederlands wordt gesproken en leerlingen bij wie de voertaal thuis een andere is dan het Nederlands. De noodzaak van een gedifferentieerde aanpak die past bij de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen is evident om het maximale uit de leerlingen te kunnen halen.

Voor het uitvoeren en ontwikkelen van het onderwijs op de school ontvangt het bestuur een bescheiden subsidie van de Nederlandse overheid. Verdere inkomsten komen uit de bijdragen van de ouders/verzorgers.

De periode vóór het schooljaar 2005/2006 was hectisch voor alle betrokkenen bij de school. Op de werkvloer bestond veel onduidelijkheid en er was geen eenduidigheid over de koers van de school. Dat zorgde voor de nodige onrust.

Bij de aanvang van het schooljaar 2005/2006 trad de huidige directeur aan. Een rationele, bedrijfsmatige aanpak met veel inhoudelijke support voor onderwijskundige ontwikkelingen binnen de school bracht de rust terug. Leraren, die reeds langer aan de school waren verbonden, hervonden het plezier in hun werk. Nieuwe leraren sloten zich aan. De stabiliteit binnen het team nam aanzienlijk toe.

In de context van de school spelen drie belangrijke factoren die gunstig zijn voor de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs:

- de school heeft de beschikking over een recentelijk gerenoveerd gebouw, dat voldoet aan de eisen van deze tijd en waarin leraren in goed toegeruste lokalen eigentijds onderwijs kunnen geven;
- het aantal leerlingen is in de afgelopen drie jaar toegenomen. Dat vormt een solide basis voor de toekomst. Er zijn jaarlijks veel mutaties in de leerlingenaantallen. Deze worden onder andere veroorzaakt doordat een aantal ouders op contractbasis in Aruba werkt en na afloop van hun contract terugkeert naar Nederland;

- de stabiliteit, balans en professionaliteit binnen het team. Op basis van een helder schoolconcept en de samenwerking tussen alle betrokkenen konden onderwijskundige veranderingen worden gerealiseerd.

3.2 Algemeen beeld

In het onderzoek van de inspectie stond de vraag centraal of het onderwijs op basisschool De Schakel van voldoende kwaliteit is. In de afgelopen drie jaren is sprake van een duidelijk stijgende lijn in de onderwijskwaliteit. Dat blijkt uit de scores in het kwaliteitsprofiel. Van de vijftientig beoordeelde indicatoren scoren er dertien voldoende en twaalf goed.

Kenmerkend voor het actuele onderwijs zijn de sterke aandacht voor de kwaliteitszorg, de zorg en begeleiding van leerlingen, de sfeer en de wijze waarop de leraren gezamenlijk op basis van een concreet plan werken aan de verdere verbetering en borging van de kwaliteit van het onderwijs.

De conclusie van dit periodiek kwaliteitsonderzoek is dat de school in vergelijking met de meting uit 2004 substantiële verbeteringen heeft gerealiseerd. De inspectie neemt de school daarom dan ook op in de reguliere toezichtplanning en zal de kwaliteit van de school in beginsel over vier jaar opnieuw onderzoeken. In de tussenliggende periode voert de inspectie jaarlijks een digitaal onderzoek uit naar de consolidering van de leerresultaten.

3.3 Toelichting

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt twee soorten opbrengsten van het onderwijs: eindopbrengsten (resultaten van leerlingen aan het eind van het basisonderwijs) en tussentijdse opbrengsten (resultaten tijdens de schoolloopbaan van leerlingen).

De beschikbare eindopbrengsten voor de richting-1 leerlingen (= gezinnen met Nederlandse ouders, waar thuis uitsluitend Nederlands wordt gesproken) zijn van een voldoende niveau. Dat wil zeggen, dat de leerlingen aan het eind van groep 8 zowel voor Nederlands als voor rekenen en wiskunde op het niveau scoren dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht.

Het inspectieoordeel over de tussentijdse opbrengsten is eveneens 'voldoende'. Dat wil zeggen dat de resultaten van leerlingen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode tenminste op het niveau liggen dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht. Zorgleerlingen en meertalige leerlingen scoren om plausibele redenen lager. De school volgt de ontwikkeling van deze groepen leerlingen op de voet en ondersteunt ze op een voldoende wijze door extra zorg en aandacht.

Kwaliteitszorg

Systematische zelfevaluatie, planmatige verbetertrajecten en borging via vastgelegde kwaliteitscriteria, afspraken en procedures vormen een sterke kant van de school. Bij een dergelijke insteek van de kwaliteitszorg kunnen leraren en ouders optimaal worden betrokken bij en geïnformeerd worden over de ontwikkeling en kwaliteit van het onderwijs.

Onderwijspraktijk

De scores op indicatoren die betrekking hebben op de onderwijspraktijk variëren van 'voldoende' tot 'goed'. Een voortdurend aandachtspunt blijft het differentiëren, waardoor het team tegemoet kan komen aan de uiteenlopende onderwijsbehoeften van de leerlingen. De gemêleerde populatie vraagt daarom.

Het team heeft sinds de start van het schooljaar 2005/2006 aan veel onderdelen van het onderwijs gewerkt. Die inzet is te zien in de wijze waarop de leraren les geven en het plezier dat de leerlingen aan het onderwijs beleven. De uitleg van de leraren is duidelijk en zij zien er op toe dat alle leerlingen aan hun trekken komen. Dat is ook noodzakelijk, omdat er grote verschillen bestaan tussen leerlingen. Er is sprake van duidelijke plannings, waardoor het onderwijs in de groepen op een duidelijke en efficiënte wijze verloopt. De leerlingen krijgen binnen de gekozen aanpak voldoende ruimte voor het nemen en ontwikkelen van eigen verantwoordelijkheid. Dat blijkt onder andere uit de weektaken. Zij voelen zich thuis op school.

Voor zorgleerlingen stelt de school handelingsplannen op. Deze plannen maken het mogelijk om de extra hulp en ondersteuning na een vastgestelde periode te evalueren en met de leerling in kwestie en de ouders te bespreken.

De leden van de Schakelraad gaven aan, dat er sprake is van een goede communicatie met de ouders en dat veel zaken met de directeur en bestuur in een open sfeer worden besproken.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de geplande onderwijstijd en over een door het bevoegd gezag vastgestelde schoolgids en schoolplan.

Op basis van dit onderzoek heeft de inspectie de volgende afspraken met het bestuur van de school gemaakt:

In de eerstvolgende schoolgids (2009/2010) neemt de directeur informatie op over de opbrengsten (= leerresultaten van leerlingen) van het onderwijs en een toelichting op die resultaten.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een periodiek kwaliteitsonderzoek. In de tussenliggende periode vindt jaarlijks een digitaal onderzoek plaats.